

[Niels Helveg Petersen]

Ved flere lejligheder har der, når der har været diskuteret sanktioner, i markedsudvalget og her i salen været drøftet anvendelsen af artikel 113. Jeg hilser diskussionen og debatten og fremsættelsen af dette lovforslag velkommen, fordi det hermed endnu en gang, som tilfældet var med sanktionerne over for Argentina, slås fast, at artikel 113 ikke kan og ikke skal anvendes til, skal vi sige politiske sanktioner af den type, der her er tale om. Dette er endnu en gang slået fast, og på den baggrund kan det ikke undre, at jeg slet ikke deler ministerens beklagelse af, at markedsudvalget ikke uden videre tilsluttede sig en forlængelse af sanktionerne i henhold til artikel 113.

Hvad selve indholdet af forslaget angår, vil jeg gøre gældende som min opfattelse, at det i denne sag ikke tjener noget fornuftigt formål, at Danmark står isoleret i forhold til de lande, der i sin tid besluttede sanktionerne. Man kan diskutere, om det i sin tid var korrekt at beslutte disse sanktioner. Det er da en diskussion værd, selv om det nu kun har akademisk interesse, men beslutningen blev truffet. Et flertal i folketinget tilsluttede sig det på det tidspunkt. Som sagen nu ligger, finder jeg det ikke forstandigt, hvis Danmark skulle stå alene i forhold til de lande, der i sin tid besluttede sanktionerne, slet ikke, og det lægger jeg afgørende vægt på, når udviklingen i Polen er, som den er, hvor der jo ikke er lyspunkter i forhold til den situation, som har foreligget på tidligere tidspunkter. Situationen og udviklingen i Polen giver på ingen måde anledning til, at man på dette tidspunkt skulle, om man så må sige, forære eller give en indrømmelse til det land, sanktionerne er rettet imod.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg finder det helt uacceptabelt, at udenrigsministeren stadig væk ikke har givet et klart svar på, om forordningen er gældende, selv om dette lovforslag ikke skulle blive vedtaget. Det er aldeles uacceptabelt.

Den hurtigste måde, vi kan få klarhed over, om det er tilfældet – jeg tror ikke meget på, at ministeren vil komme med et klart svar her – er, at et flertal herinde stemmer lovforslaget ned, og det kan ske, hvis socialdemokratiet går med. Så vil det meget hurtigt

vide sig, om ministeren har bundet Danmark til en forordning, selv om han har et flertal i folketinget imod sig.

Jeg skal ikke begræde, at socialdemokratiet har foretaget en kovending i dette spørgsmål. Tværtimod synes jeg, det er udmærket og glimrende, at socialdemokratiet nu i opposition forsøger på så mange områder som muligt at få pudset profilen lidt af, så den på nogle enkelte områder måske står lidt mere skarpt. Men jeg må sige, at det er ret bittert, at man ikke gjorde sig nogle mere solide politiske overvejelser, da vi første gang havde denne sag til debat, nemlig sidste år. Så kunne man fra socialdemokratiets side have været med til at forhindre det efter min mening dødsensfarlige principielle skred, der foregik, da Danmark tilsluttede sig at bruge artikel 113 i Romtraktaten, en artikel, som overhovedet ikke har noget med politiske sanktioner at gøre, men udelukkende har noget at gøre med handelssamkvem.

Derudover finder jeg det vigtigt at få et svar fra socialdemokratiet på, hvorvidt den ændrede holdning til at anvende artikel 113 i denne forbindelse betyder, at socialdemokratiet heller ikke fremover vil misbruge Romtraktaten til at etablere sanktioner eller lignende i EF-sammenhæng.

Ud over det vil jeg godt sige, at VS er imod selve lovforslaget, som det ser ud. For det første mener vi, at det i sig selv er yderst betænkeligt, at man laver sanktioner mod Sovjetunionen, når hele argumentationen i øvrigt drejer sig om Polen, idet man ønsker krigsretstilstanden i Polen ophævet. At det ikke er Polen, man laver sanktioner over for, men derimod Sovjetunionen, skyldes, så vidt jeg kan se, udelukkende et taktisk spil, hvor man er med til eller har været med til – og måske også fremover er det, hvis man stadig væk er bundet af forordningen – at optrappe en konflikt, som jeg mener er farlig, nemlig spændingerne mellem Øst og Vest.

Derfor vil vi ikke være med til at gennemføre sanktioner i denne sag. Det har ikke noget at gøre med vores principielle holdning til sanktioner, fordi vi som bekendt i andre situationer har støttet sanktioner, men i denne sag mener jeg, at de argumenter, der er lagt frem, overhovedet ikke er holdbare, og at der er tale om et taktisk spil.

Til sidst vil jeg godt gentage mit spørgsmål fra starten og håber, at udenrigsministeren